

RAPORT Z EWALUACJI PRODUKTU FINALNEGO PROJEKTU INNOWACYJNEGO

PRODUKT FINALNY:

„CouveusePL – podręcznik tworzenia i działania inkubatorów usamodzielniających gospodarczo osoby bezrobotne lub zagrożone bezrobociem” – model działania

PROJEKT:

„PI-PWP CouveusePL”

REALIZATORZY PROJEKTU:

Stowarzyszenie Współpracy Regionalnej – Lider projektu

Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze – Partner projektu

Union des Couveuses – Partner projektu

Couveuse Interface – Partner projektu

kwiecień 2014 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Centrum Rozwoju
Społeczno-Gospodarczego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „PI- PWP CouveusePL” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Ewaluacja zewnętrzna produktu finalnego prowadzona jest w ramach projektu „PI-PWP CouveusePL” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytetu VI - Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Poddziałania 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy, współfinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny.

Realizatorzy projektu: **Stowarzyszenie Współpracy Regionalnej**
Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu
Union des Couveuses
Couveuse Interface

Okres realizacji projektu: **16.12.2011 r. – 31.12.2014 r.**

Okres realizacji ewaluacji: **24.05.2013 r. – 25.04.2014 r.**

Wykonawca badania: **Centrum Rozwoju Społeczno-Gospodarczego sp. z o. o.**

Projekt „PI- PWP CouveusePL” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SPIS TREŚCI

1. KONTEKST BADANIA	4
2. METODOLOGIA BADANIA	7
<i>A. Cele i kryteria ewaluacji</i>	7
<i>B. Obszary i pytania badawcze</i>	8
<i>C. Metody badawcze</i>	10
3. WNIOSKI I REKOMENDACJE	12
<i>A. Wnioski odnoszące się do oceny efektów testowania modelu CouveusePL</i>	12
<i>B. Wnioski odnoszące się do oceny potencjału wdrożeniowego modelu CouveusePL</i>	13
<i>C. Rekomendacje</i>	15
4. WYNIKI BADANIA	16
<i>A. Ocena efektów testowania modelu CouveusePL</i>	16
<i>B. Ocena potencjału wdrożeniowego modelu CouveusePL</i>	29
<i>C. Analiza potencjału wdrożeniowego modelu CouveusePL w oparciu o przyjęte kryteria ewaluacji</i>	32
5. Podsumowanie	36

Załączniki

Nr 1 – Scenariusz wywiadu indywidualnego - wzór

Nr 2 – Opinia dotycząca modelu inkubatora typu couveuse - wzór

Nr 3 – Kwestionariusz ankiety - wzór

1. KONTEKST BADANIA

Niniejszy raport przedstawia wyniki przeprowadzonej na zlecenie Stowarzyszenia Współpracy Regionalnej w Katowicach, ewaluacji wstępnej wersji produktu finalnego który został opracowany i przetestowany w ramach projektu pn. „PI-PWP CouveusePL”. Projekt realizowany jest przy wsparciu środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Poddziałanie 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Badanie zrealizowało Centrum Rozwoju Społeczno – Gospodarczego sp. z o.o., w okresie od maja 2013 r. do kwietnia 2014 r.

Celem głównym projektu „PI-PWP CouveusePL” jest poprawa jakości wsparcia udzielanego osobom bezrobotnym w zakresie rozpoczynania własnej działalności gospodarczej poprzez adaptację i dostosowanie modelu Couveuse do polskich realiów prawnych, gospodarczych, społecznych oraz włączenie go do polityki społecznej poprzez prowadzenie w woj. śląskim inkubatora „CouveusePL” do końca 2014 r.

Cele szczegółowe projektu:

- aktywizacja zawodowa 7 osób bezrobotnych (w tym min. 60% kobiet) - mieszkańców woj. śląskiego poprzez wsparcie ich w rozpoczynaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej (w formie inkubatora CouveusePL) w okresie od I kwartału 2013 – IV kwartału 2014 r.;
- opracowanie – przy wykorzystaniu doświadczeń zagranicznych partnerów – modelu prowadzenia inkubatora CouveusePL możliwego do zastosowania przez instytucje rynku pracy wspierające rozpoczynanie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne do II kwartału 2014 r.;
- wzrost potencjału 308 użytkowników w zakresie działań na rzecz rozpoczynania działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne poprzez opracowanie i dostarczenie metodologii i procedur prowadzenia inkubatora CouveusePL, konsultacje i seminaria.

Projekt skierowany jest do grup docelowych, wśród których znajdują się: Grupa Odbiorców Projektu oraz Grupa Użytkowników Projektu.

Grupę **Odbiorców Projektu** stanowią klienci – Podopieczni inkubatora. Są to osoby, do których adresowana jest zasadnicza działalność CouveusePL i które w wyniku procesu rekrutacji zostają objęte wsparciem na podstawie umowy.

Użytkownicy to grupa klientów CouveusePL, którą tworzą organy administracji samorządowej i państwowej, instytucje, organizacje społeczne i gospodarcze (w szczególności podmioty gospodarki społecznej), zainteresowane obniżaniem bezrobocia, aktywizacją zawodową i rozwiązywaniem problemów społecznych wynikających z niedostatku materialnego. Są to Użytkownicy wypracowanych metodyk, modeli organizacyjnych, wzorcowych narzędzi, procedur, instrukcji itp.

Produkt finalny – części składowe

Produkt finalny projektu „CouveusePL – podręcznik tworzenia i działania inkubatorów usamodzielniających gospodarczo osoby bezrobotne lub zagrożone bezrobociem” składa się z następujących elementów:

I. Opisu modelu inkubatora „CouveusePL” przedstawiającego podstawowe informacje o organizacji oraz metodologię działania inkubatora, a w szczególności:

1. Genezę modelu inkubatora „CouveusePL”
2. Podstawowe warunki wdrożenia modelu i skutecznej działalności inkubatora
3. Metodykę CouveusePL – opis modelu, w tym:
 - a) Misję i cele inkubatora CouveusePL
 - b) Strukturę organizacyjną inkubatora
 - c) Zakres działalności „CouveusePL” i strukturę działalności
 - d) Wytyczne dotyczące zespołu inkubatora
 - e) Wzory dokumentów organizacyjnych
 - f) Opis niezbędnych zasobów i infrastruktury
 - g) Wykaz początkowych nakładów i kosztów działalności inkubatora
 - h) Analizę ryzyka
4. Efekty i efektywność działalności inkubatora
5. Wytyczne w zakresie wdrażania inkubatora przez inne podmioty
 - a) Instrukcję adaptacji modelu inkubatora „CouveusePL”
 - b) Program szkolenia Trenerów/Doradców

II. Załączników do opisu modelu:

1. Wzorów umowy o wsparcie „CouveusePL”:
 - a) Wzoru umowy dwustronnej
 - b) Wzoru umowy trójstronnej
2. Kart stanowisk pracy przewidzianych w inkubatorze CouveusePL:
 - a) Karty stanowiska - Kierownik Inkubatora [KI]
 - b) Karty stanowiska - Trener/Doradca [T/D]
 - c) Karty stanowiska - Specjalista ds. administracyjnych i rozliczeń [S-AR]

3. Procedur ustalonych dla procesów o kluczowym znaczeniu dla skuteczności i efektywności wsparcia:
 - a) Procedura DR – Rekrutacja
 - b) Procedura DPP – Planowanie i przygotowanie wsparcia
 - c) Procedura DNPI – Nadzorowanie procesu inkubacjiwraz z załączonymi, wzorcowymi formularzami zapisów służącymi dokumentowaniu procesów.
4. Wzoru umowy nieodpłatnego zbycia materiałów i sprzętu.

Produkt finalny ma formę podręcznika, pozwalającego zainteresowanym uruchomić i wdrożyć inkubator, będący polskim odpowiednikiem couveuse. Podręcznik zawiera sprofilowany opis metodologii stosowanej przez inkubator, wzory niezbędnych dokumentów, instrukcje, formularze, zakresy obowiązków i wymogi kwalifikacyjne Trenerów/Doradców, regulaminy działania i informacje na temat kosztów prowadzenia działalności inkubatora.

Głównym rezultatem zastosowania modelu CouveusePL ma być zniwelowanie podstawowych barier dotyczących zarówno odbiorców (obawa przed ryzykiem i pogorszeniem sytuacji finansowej, często mającej skutki dla całej rodziny) jak i użytkowników (niewystarczająca efektywność stosowanych dotychczas instrumentów wsparcia grupy docelowej, jaką stanowią osoby bezrobotne).

2. METODOLOGIA BADANIA

A. Cele i kryteria ewaluacji

Przedmiotem ewaluacji zewnętrznej jest wstępna wersja produktu finalnego – „CouveusePL - Podręcznik tworzenia i działania inkubatorów usamodzielniających gospodarczo osoby bezrobotne lub zagrożone bezrobociem” oraz efekty jego testowania.

Celem ewaluacji zewnętrznej produktu finalnego była analiza i ocena rzeczywistych efektów testowania produktu w odniesieniu do grup docelowych (użytkowników i odbiorców), ocena potencjału wdrożeniowego produktu oraz zaproponowanie rekomendacji dotyczących testowanego produktu finalnego.

Ewaluacja produktu finalnego (modelu działania inkubatora CouveusePL w postaci podręcznika) skupiła się na jego ocenie w trzech aspektach:

1. **Korzyści z testowania** - osiągnięcia zakładanych celów projektu na etapie testowania oraz rzeczywistych efektów dla grup docelowych projektu. Ocenie podlegały między innymi adekwatność/trafność testowanego produktu do potrzeb użytkowników i odbiorców, skuteczność i użyteczność;
2. **Potencjałe wdrożeniowym produktu (replikowalności)** – ocena możliwości wdrożenia produktu finalnego do głównego nurtu praktyki publicznych i niepublicznych instytucji rynku pracy, pod kątem takich kryteriów jak: jakość, funkcjonalność, stopień skomplikowania, możliwości zastosowania przez użytkowników, efektywność i innowacyjność produktu;
3. **Rekomendacji** wynikających z doświadczeń pozyskanych w trakcie testowania wstępnej wersji produktu finalnego.

Na potrzeby niniejszego badania zastosowano następujące kryteria ewaluacyjne:

1. **Kryterium trafności** (cele a potrzeby) – rozumiane, jako zbadanie czy produkt finalny odpowiada na rzeczywiste potrzeby grup docelowych (użytkowników oraz odbiorców),
2. **Kryterium efektywności** (nakłady a efekty) – zbadanie czy produkt finalny jest bardziej efektywny, wydajny finansowo od dotychczas stosowanych rozwiązań,
3. **Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – zbadanie czy produkt finalny jest skuteczny; jakie czynniki decydują o jego skuteczności;
4. **Kryterium użyteczności** (efekty a potrzeby) – zbadanie czy istnieje możliwość praktycznego zastosowania produktu finalnego,
5. **Kryterium trwałości** – zbadanie w jakim stopniu oraz pod jakimi warunkami prawdopodobne jest funkcjonowanie produktu po zakończeniu projektu.

B. Obszary i pytania badawcze

Badanie obejmowało 3 obszary badawcze. Do każdego z nich zaproponowano uszczegółowienie w formie pytań badawczych. Szczegółowe ich zestawienie zawiera poniższa lista:

1. Czy i w jakim zakresie przyjęty system wsparcia w ramach testowanego modelu CouveusePL jest trafny, skuteczny i użyteczny dla odbiorców i użytkowników?

Trafność: W jakim stopniu produkt odpowiada na realne potrzeby osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczych oraz pracowników instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem bezrobociu?

Czy zaproponowane narzędzia są adekwatne do potrzeb osób planujących podjęcie działalności gospodarczej?

Czy pracownicy instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem bezrobociu potrzebują tego typu narzędzi?

Skuteczność: Czy produkt w zaproponowanym kształcie jest skutecznym narzędziem?

Czy produkt zwiększa skuteczność w przygotowaniu osób podejmujących działalność gospodarczą, zmniejsza ryzyko niepowodzenia gospodarczego?

Czy zastosowanie produktu przekłada się na podejmowanie bardziej skutecznych niż do tej pory działań na rzecz wychodzenia z bezrobocia?

Co wpływa na jego skuteczność?

Czy możliwe jest zwiększenie skuteczności proponowanej metody? A jeśli tak, to pod jakimi warunkami?

Użyteczność: Czy produkt będzie wpływać na zwiększenie szans realizacji celów aktywizacji zawodowej?

Czy produkt jest użytecznym narzędziem wspomagającym prace instytucji wspierających rozpoczynanie działalności gospodarczej przez osoby defaworyzowane na rynku pracy?

Jakie rzeczywiste korzyści z udziału w testowaniu identyfikują odbiorcy i użytkownicy fazy testowania?

Czy dzięki zastosowaniu produktu bezrobotni uzyskują bardziej dostosowaną do ich potrzeb i potencjału ofertę wsparcia doradczo-szkoleniowego?

Czy ma to pozytywny wpływ na zwiększenie ich motywacji do podejmowania aktywnych działań na rynku pracy?

2. Jaki jest potencjał wdrożeniowy testowanego modelu inkubatora CouveusePL, czyli możliwości wdrożenia do głównego nurtu polityki (stopień skomplikowania, skala wymaganych zmian prawnych i organizacyjnych, efektywność)?

Efektywność: Czy wsparcie szkoleniowo-doradcze typu CouveusePL jest bardziej efektywnym podejściem od metod stosowanych dotychczas?

Czy zaproponowany produkt finalny spełnia kryteria efektywności?

Czy jest to metoda opłacalna?

Czy metoda nie wymaga nadmiernych nakładów pracy, środków finansowych lub poświęcanego czasu ze strony pracowników inkubatora CouveusePL?

Użyteczność: Czy jest to produkt skomplikowany?

Czy użytkownicy będą w stanie nauczyć się prowadzić inkubatory typu Couveuse?

Czy podręcznik jest napisany w sposób przystępny dla użytkowników?

Czy użytkownicy będą w stanie zastosować produkt?

Jakie są koszty wdrożenia produktu? Czy nie jest on zbyt kosztowny lub czasochłonny?

Czy jego zastosowanie nie wymaga zbyt wiele wysiłku i pracy ze strony użytkowników?

Czy produkt jest replikowalny?

Czy produkt może być zastosowany przez instytucje z różnych sektorów, zajmujących się problematyką rynku pracy? Czy istnieją jakieś uwarunkowania uniemożliwiające jego zastosowanie przez jakąś grupę użytkowników?

Trwałość: Czy produkt zapewnia trwałe efekty?

W jakim stopniu prawdopodobne jest funkcjonowanie produktu po zakończeniu finansowania projektu?

Czy zastosowanie produktu może na stałe zmienić (udoskonalić) sposób prowadzenia wsparcia dla osób podejmujących działalność gospodarczą?

3. Jakie doświadczenia z testowania wstępnej wersji produktu finalnego powinny być uwzględnione przy opracowaniu ostatecznej wersji produktu finalnego?

Czy istnieje potrzeba wprowadzenia zmian w opisie produktu? Jeśli tak – to jakich? Dlaczego?

Co się sprawdziło w zaplanowanej metodologii testowania produktu, a co należy zmodyfikować ze względu na specyficzne grupy uczestników lub inne czynniki?

C. Metody badawcze

Badanie ewaluacyjne zostało zrealizowane przy wykorzystaniu istniejących danych i dokumentów (dane zastane), a także poprzez badania empiryczne, w trakcie których gromadzono dodatkowe dane ilościowe i jakościowe (dane wywołane). Zastosowano technikę triangulacji metodologicznej, która pozwoliła na uzyskanie bardziej obiektywnego i pełnego obrazu badanych zjawisk.

W niniejszym badaniu ewaluacyjnym zastosowano:

- triangulację źródeł danych - analizowane były zarówno dane zastane jak i dane wywołane,
- triangulację metod badawczych – zastosowane zostało łączenie różnych metod badawczych (badania ilościowe oraz jakościowe).

Specyfika wdrażania projektu innowacyjnego testującego i przyjęty w ewaluacji produktu zakres badania skłonił do zastosowania przede wszystkim badań jakościowych, koncentrujących się na dotarciu do postaw, motywów, sposobów postrzegania rzeczywistości i jej interpretacji przez badanych. Pozwoliło to na pogłębioną i wieloaspektową ocenę zarówno całego zagadnienia badawczego, jak i jego wybranych elementów.

W niniejszej ewaluacji wykorzystane zostały różne źródła danych:

- dane zastane – analizie desk research poddane zostały dokumenty programowe określające warunki zewnętrzne realizacji projektu, dokumentacja wewnętrzna zgromadzona przez zespół projektowy w trakcie realizacji poszczególnych działań, wyniki monitoringu, wyniki ankiet uczestników/uczestniczek projektu pozyskanych przez podmiot realizujący projekt,
- dane wywołane – dane pozyskane poprzez przeprowadzenie wywiadów pogłębionych z realizatorami projektu, użytkownikami produktu finalnego, zgromadzenie ankiet uczestników/uczestniczek projektu.

Wewnętrzna dokumentacja projektowa brana pod uwagę podczas badania:

- umowa o dofinansowanie projektu nr UDA-POKL.06.01.01-24-049/11-00 z dnia 30.12.2011 r. wraz z kolejnymi aneksami;
- wniosek o dofinansowanie projektu (wersje archiwalne i obowiązujące w okresie testowania);
- Strategia wdrażania projektu innowacyjnego testującego wraz z opisem wstępnej wersji produktu finalnego,
- dokumentacja związana z prowadzeniem inkubatora CouveusePL oraz udzielaniem wsparcia dla uczestników/uczestniczek projektu (m. in. umowy o wsparcie, listy obecności, materiały szkoleniowe);
- dokumentacja dotycząca spotkań Grupy Roboczej (Kategoria VIII.; Dokumentacja – dowody merytoryczne).

Indywidualne wywiady pogłębione prowadzone były z następującymi grupami respondentów:

- realizatorzy projektu (Manager Grupy Roboczej, Ekspert Grupy Roboczej, Doradca inkubatora CouveusePL),
- użytkownicy produktu finalnego (przedstawiciele JST, PUP, NGO – 6 osób).

Kwestionariusz ankiety – badanie przeprowadzone było wśród uczestników/uczestniczek projektu (7 osób).

3. WNIOSKI I REKOMENDACJE

A. Wnioski odnoszące się do oceny efektów testowania modelu CouveusePL

Odpowiedź na kluczowe pytanie badawcze ewaluacji:

Czy i w jakim zakresie przyjęty system wsparcia w ramach testowanego modelu działania CouveusePL jest skuteczny i użyteczny dla odbiorców i użytkowników.

Materiał zebrany w ramach badań jakościowych potwierdza, że model CouveusePL jest pozytywnie postrzegany zarówno przez potencjalnych użytkowników jak i odbiorców oferowanego wsparcia, jako przedsięwzięcie przynoszące konkretne korzyści dla zainteresowanych.

Realizatorzy wykazali się dużą skutecznością w zakresie osiągnięcia zakładanych celów i efektów testowania. Poziom wskaźników celów szczegółowych dotyczących efektów fazy testowania jest zbieżny z założeniami określonymi na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu, a później doprecyzowanymi w Strategii wdrażania projektu.

Badanie potwierdziło, że zindywidualizowane wsparcie szkoleniowo-doradcze oferowane osobom planującym rozpoczęcie jednoosobowej działalności gospodarczej, z jednoczesnym – co bardzo istotne - przeniesieniem ryzyka finansowego na podmiot prowadzący inkubator – jest trafne i zaspokaja rzeczywiste potrzeby odbiorców.

Wyniki badania jasno wskazują, że kompleksowość i wszechstronność, a jednocześnie indywidualne podejście do każdego z klientów inkubatora jest bardzo mocną stroną modelu CouveusePL. Respondenci wielokrotnie wskazywali na walory podejścia prezentowanego przez CouveusePL, jakim było praktyczne podejście do omawianych zagadnień. Trenerzy/Doradcy wskazywali zaś na konieczność różnicowania zakresu i formy wsparcia, ze względu na bardzo różny poziom kompetencji uczestników i ich rzeczywistych potrzeb.

Realizatorzy dołożyli starań, aby zapewnić wsparcie jak najlepiej dostosowane do potrzeb odbiorców testowania i wykazali się dużą skutecznością zarządczą w wykonaniu wszystkich zaplanowanych działań. Należy jednocześnie podkreślić, że realizacja projektu wiązała się z bardzo dużym zaangażowaniem wszystkich osób uczestniczących w procesie testowania: realizatorów projektu (personel i kierownictwo Beneficjenta oraz organizacji partnerskich), uczestników projektu dla których świadczone wsparcie oraz instytucji, z którymi nawiązano współpracę w zakresie weryfikacji poszczególnych elementów modelu.

B. Wnioski odnoszące się do oceny potencjału wdrożeniowego modelu CouveusePL

Odpowiedź na kluczowe pytanie badawcze ewaluacji:

Jaki jest potencjał wdrożeniowy testowanego rozwiązania, czyli możliwości wdrożenia do głównego nurtu polityki – stopień skomplikowania, skala wymaganych zmian prawnych i organizacyjnych, efektywność, innowacyjność?

Przeprowadzona analiza i ocena potencjału wdrożeniowego modelu CouveusePL, pozwala stwierdzić, że wypracowany produkt finalny cechuje wysoki potencjał wykorzystania w praktyce przez inne podmioty. Model CouveusePL sprawdził się w warunkach testowania i nie wymaga większych modyfikacji. Produkt finalny, na który składa się podręcznik oraz instrukcja adaptacji do warunków prawno-organizacyjnych użytkownika jest narzędziem gotowym do bezpośredniego wykorzystania.

Niemniej jednak należy zdawać sobie sprawę z istnienia szeregu ograniczeń natury finansowej i wynikających z uwarunkowań fiskalnych, prawnych oraz organizacyjnych.

Realizatorzy projektu pierwotnie zakładali, że – wzorem innych krajów europejskich jak Francja czy Belgia – możliwe będzie wprowadzenie zmian w polskim prawodawstwie w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na próbę. Mimo inicjatyw ustawodawczych podejmowanych przez niektóre ugrupowania polityczne – wprowadzenie takich zmian w okresie realizacji projektu nie było możliwe. W związku z powyższym realizatorzy projektu zaproponowali wykorzystanie alternatywnego sposobu świadczenia usług inkubatora – w formie usług szkoleniowych.

W tej sytuacji zastosowanie mają przepisy Ustawy o Promocji Zatrudnienia i Instytucjach Rynku Pracy oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy. Zgodnie z nimi dla szkoleń osób bezrobotnych bądź poszukujących pracy, w tym również przygotowujących się do rozpoczęcia działalności gospodarczej, muszą być ściśle określone: szczegółowy program, miejsce i czas realizacji poszczególnych modułów szkoleniowych. Jest to trudne w przypadku szkolenia tak zindywidualizowanego i na bieżąco dostosowującego się do wyników testowania pomysłu na biznes, jak to oferowane przez CouveusePL. Efektywna współpraca z publicznymi służbami zatrudnienia zależeć będzie zatem od ich elastyczności i otwartości oraz poziomu akceptacji zmian wprowadzanych na bieżąco do programu szkoleniowego.

Wśród obu grup docelowych – zarówno osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej, jak i pracowników instytucji wspierających takie osoby – istnieje niewątpliwie duże zapotrzebowanie na metody i techniki, jakie oferuje model CouveusePL. Wielkość rynku, do którego skierowane są usługi, jest bardzo szeroka, a sam model może być wykorzystywany na terenie całego kraju.

Ograniczeniem w zakresie uruchamiania inkubatora CouveusePL będą z pewnością zdecydowanie wyższe niż zazwyczaj wymogi w zakresie kompetencji kluczowego personelu inkubatora, czyli zespołu Trenerów/Doradców. Warunkiem sukcesu działania inkubatora są wysokie i wzajemnie się uzupełniające kwalifikacje członków tego zespołu. Trudno jest przecenić ich rolę, bowiem to bezpośrednio z ich doświadczeń i wiedzy czerpią klienci inkubatora. Trenerzy/Doradcy pełnią rolę mentorów, trenerów i nauczycieli, którzy wspierają podopiecznych w aktywnym poszukiwaniu odpowiedzi na pojawiające się wątpliwości.

To, co odróżnia działanie CouveusePL od standardowych szkoleń – to nie tylko silna indywidualizacja wsparcia, ale również jego różnorodność. Oferowana pomoc obejmuje nie tylko klasyczne szkolenia teoretyczne (w części realizowane jako szkolenia grupowe), ale – co stanowi kwintesencję modelu – praktyczną realizację konkretnych zadań związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – w rzeczywistych warunkach rynkowych (a nie symulowanych podczas ćwiczeń praktycznych).

Ważnym aspektem organizacji procesu wsparcia klientów jest wzmacnianie ich zaangażowania w proces przygotowania się do prowadzenia działalności gospodarczej. Większy stopień wpływu na zakres tematyczny szkoleń, realizowane zadania praktyczne, wybór dodatkowych form wsparcia z których korzystać będą poszczególni klienci – z pewnością przyczyniłby się do zwiększenia poczucia współodpowiedzialności klienta za efekt korzystania z usług inkubatora. Należy jednak w tym wypadku również wskazać na istnienie obiektywnych ograniczeń natury zarówno formalnej jak i finansowej, związanej z działalnością inkubatora.

Badanie jednoznacznie wskazuje, że warunkiem skuteczności modelu jest dogodna dla odbiorców dostępność Trenerów/Doradców CouveusePL. Personel zatrudniony w inkubatorze, w szczególności Trenerzy/Doradcy cechował się dużą empatią i gotowością do poświęcenia dodatkowego czasu swoim klientom. Realizowane przez nich zadania dalece wykraczały poza standardowy zakres usług szkoleniowych, a możliwość odbywania nieformalnych rozmów oraz prezentowana przez Trenerów/Doradców wrażliwość na potrzeby klientów inkubatora, umożliwiły powstanie relacji wzajemnego szacunku i zaufania. Stanowi to ważny czynnik powodzenia tego typu przedsięwzięć.

Przyjęta konstrukcja produktu finalnego, czyli „Podręcznika tworzenia i działania inkubatorów usamodzielniających gospodarczo osoby bezrobotne lub zagrożone bezrobociem” jest klarowna dla użytkowników. Poszczególne elementy podręcznika są ze sobą logicznie powiązane i proponują kompleksowe podejście do klienta.

Ważnym podkreślenia jest, że narzędzia oferowane przez Couveuse mogą (i powinny) być zastosowane do inkubowania działalności gospodarczej wszystkich zainteresowanych osób, bez ograniczenia do grupy osób pozostających bez zatrudnienia, zarejestrowanych w urzędach pracy. Jak wynika z danych zgromadzonych przez realizatorów projektu – opracowane rozwiązanie powinno być skierowane do wszystkich, którzy widzą w sobie przedsiębiorcę – bez względu na status i rodzaj otrzymywanego świadczenia.

Problematyczna może się okazać obco brzmiąca (francuskojęzyczna) nazwa inkubatora. Skomplikowana pisownia i wymowa może powodować trudności w realizacji skutecznych działań promocyjno-informacyjnych. Realizatorzy projektu podjęli działania mające na celu znalezienie stosownej, polskojęzycznej nazwy inkubatora, niemniej jednak nie zdecydowano się na żadną z zaproponowanych w odpowiedzi na ogłoszony konkurs. Rekomenduje się zatem znalezienie trafnej i chwytliwej nazwy dla inkubatora, co może znacznie zwiększyć szanse na szersze wykorzystanie tego narzędzia. Ważne aby zaproponowana nazwa nie miała negatywnych konotacji, nie była stygmatyzująca, a wywoływała pozytywne skojarzenia.

C. Rekomendacje

1. Podręcznik tworzenia i działania inkubatorów usamodzielniających gospodarczo osoby bezrobotne lub zagrożone bezrobociem jest obszernym dokumentem, mogącym zniechęcać potencjalnych użytkowników modelu do zapoznania się z jego walorami. W związku z powyższym rekomenduje się na etapie realizacji fazy Upowszechniania i włączenia albo skrócenie podręcznika jedynie do jego części stricte instruktażowej. Alternatywnym (lub uzupełniającym) rozwiązaniem może być przygotowanie krótkiego opisu podstawowych zasad działania CouveusePL, który będzie mógł wykorzystywany do wstępnego zapoznania się z jego zaletami i cechami odróżniającymi go od klasycznych, powszechnie działających inkubatorów.
2. Konieczne wydaje się uwypuklenie w modelu CouveusePL wysokich wymogów kwalifikacyjnych jakie stawiane są Trenerom/Doradcom. Stanowią one kluczowy czynnik sukcesu całego przedsięwzięcia. Potencjalny użytkownik powinien mieć świadomość istnienia takich warunków wstępnych.
3. W kontekście wykorzystania modelu CouveusePL przez jednostki sektora finansów publicznych w ramach partnerstwa lub zlecenia usług szkoleniowych podmiotom zewnętrznym przydatne będzie sformułowanie wstępnych warunków jakościowych (kompetencyjnych), jakie powinny spełnić potencjalne organizacje świadczące usługi CouveusePL. Warunki te powinny dotyczyć zaplecza kadrowego, stanowiącego stały zespół jednostki oraz udowodnionych praktycznych efektów wcześniej prowadzonej działalności w zakresie pre-inkubacji i inkubacji przedsiębiorstw lub ugruntowanego doświadczenia pracowników w tym obszarze.

4. WYNIKI BADANIA

A. Ocena efektów testowania modelu *CouveusePL*

Zebrany w trakcie badania ewaluacyjnego materiał potwierdza, że realizatorom udało się skutecznie, zgodnie z założonym harmonogramem i innymi warunkami, przeprowadzić wszystkie działania zaplanowane na fazę testowania.

Cele szczegółowe projektu, których osiągnięcie zostało zaplanowane dla fazy Testowanie zostały zrealizowane:

- aktywizacja zawodowa 7 osób bezrobotnych, mieszkańców województwa śląskiego – poprzez ich wsparcie w rozpoczynaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej. Siedem osób objęto wsparciem szkoleniowo-doradczym, w ramach którego przygotowywano i testowano indywidualne pomysły na biznes. Wszyscy uczestnicy zakończyli szkolenie z wynikiem pozytywnym i założyli jednoosobowe działalności gospodarcze. Po pozytywnym wyniku testu ekonomicznego udzielono im wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz podpisano umowy na udzielenie wsparcia pomostowego. Obecnie wszyscy uczestnicy projektu prowadzą swoje firmy.
- opracowanie – przy wykorzystaniu doświadczeń zagranicznych partnerów – modelu tworzenia i prowadzenia inkubatora *Couveuse* możliwego do zastosowania przez inne instytucje rynku pracy, wspierające rozpoczynanie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne. Model ma formę obszernego podręcznika o charakterze instruktażowym.

W trakcie uruchamiania fazy testowania okazało się jednak, że kilka założeń przyjętych na etapie planowania projektu wymagało pewnych modyfikacji.

Pierwszym problemem, już zresztą sygnalizowanym na etapie dyskusji Strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego – była trudność uwzględnienia wszystkich uwarunkowań zapisanych w pierwotnym wniosku o dofinansowanie projektu. W szczególności dotyczyło to koncepcji utworzenia inkubatora *Couveuse* jako odrębnego od Beneficjenta podmiotu – w formie spółdzielni socjalnej. Szczegółowa analiza zapisów umowy o dofinansowanie, Wytycznych w zakresie kwalifikowalności w ramach PO KL, zasad dotyczących realizacji projektów innowacyjnych doprowadziła zespół projektowy do wniosku, że wykorzystanie takiego rozwiązania jest niemożliwe (m. in. ze względu na fakt, że niemożliwe jest przekazanie środków z dotacji na realizację projektu podmiotowi, który nie ma statusu ani partnera projektu ani podwykonawcy). W związku z powyższym – w trybie dyskusji i negocjacji – zarząd SWR podjął ryzyko związane z organizacją inkubatora jako jednostki wewnętrznej Stowarzyszenia. Co istotne – oznacza to, że ryzyko gospodarcze

związane z inkubowanymi działalnościami gospodarczymi ponosiło w tym wypadku SWR. W zakresie zarządzania ryzykiem jednostki zdecydowano się zatem na wprowadzenie ścisłej kontroli działań podejmowanych przez osoby testujące swój pomysł na biznes pod szyldem inkubatora prowadzonego przez SWR. Takie podejście znalazło swoje odzwierciedlenie w zapisach Regulaminu inkubatora, umowach i innych dokumentach wewnętrznych.

Drugim – niezwykle ważnym aspektem wpływającym na warunki realizacji projektu była konieczność poszukiwania alternatywnych rozwiązań umożliwiających realizację idei Couveuse. Pierwotna koncepcja działania inkubatora zaczerpnięta została z rozwiązań francuskim, gdzie w latach 2001-2003 wprowadzono innowacyjne regulacje pozwalające prowadzić działalność gospodarczą „na próbę” pod warunkiem podpisania tzw. umowy CAPE z inkubatorem (couveuse). W ramach tych regulacji osoba rozpoczynająca działalność gospodarczą „na próbę” nie ponosi związanego z nią ryzyka, a jednocześnie objęta jest intensywnym wsparciem doradczym.

W ramach projektu CouveusePL niemożliwe stało się zastosowanie takich rozwiązań prawnych, które umożliwiałyby pełną realizację opisaną wyżej idei. W związku z powyższym zaproponowano inny sposób przetestowania tego rozwiązania – w ramach działań szkoleniowych, realizowanych we współpracy z urzędami pracy. Wiązało się to z koniecznością przeformułowania niektórych założeń projektu, ale umożliwiło realizację działań testujących. Takie rozwiązanie zostało ostatecznie zaakceptowane przez RST i Instytucję Pośredniczącą II stopnia, a wyniki testowania wskazują na możliwość jego szerszego wykorzystania.

Z analizy zgromadzonych przez zespół projektowy dokumentów wynika, że część problemów o charakterze organizacyjnym miała swoje źródło w przepisach Ustawy o Promocji Zatrudnienia i Instytucjach Rynku Pracy oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy. Z zapisów ww. aktów prawnych wynika, że szkolenie musi mieć z góry określony szczegółowy program, miejsce i czas. Literalne podejście do ww. wymogów w kontekście silnie zindywidualizowanej pracy z klientem, co stanowi istotę metodyki CouveusePL (a tym samym niemożliwa jest rezygnacja z tej wartości), skutkowało tym, że jeden z zaproszonych do współpracy PUP nie podpisał zaproponowanej umowy trójstronnej. Konieczne zatem stało się wypracowanie zapisów umowy dwustronnej (pomiędzy realizatorem projektu – SWR, a uczestnikiem projektu) oraz wprowadzenie szeregu zmian w szczegółowym budżecie projektu, wykorzystanie oszczędności z innych pozycji tak, aby możliwe było wypłacenie uczestnicze projektu stypendium szkoleniowego.

Negocjacje umowy trójstronnej (z tymi powiatowymi urzędami pracy, które zdecydowały się na podpisanie umowy) okazały się procesem długotrwałym. Każdy ze współpracujących urzędów pracy kładł nacisk na inne zapisy umowy, i co zaskakujące – brak było

jednomyślności i jednakowej interpretacji przepisów regulujących rynek pracy. Zaprezentowany w podręczniku tworzenia i działania inkubatorów Couveuse wzór umowy trójstronnej jest zatem opisem tych wymogów, które dla wszystkich bądź większości PUP były kluczowe.

Konieczność znalezienia alternatywnego rozwiązania dla umowy trójstronnej oraz wypłaty stypendium szkoleniowego dla uczestniczki projektu ze środków projektu (a nie z Funduszu Pracy jak pierwotnie zakładano) wiązała się z jeszcze jednym aspektem, mogącym być niezwykle istotnym dla osób bezrobotnych biorących udział w projekcie. Zapisy ustawy o systemie zabezpieczenia społecznego stanowią, że w przypadku uzyskiwania przychodów (a takim są stypendia wypłacane ze środków innych niż Fundusz Pracy) osoba bezrobotna traci ten status. Tym samym nie może korzystać z innych form wsparcia, oferowanych przez urząd pracy, a ponadto – przyznanie wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej uwarunkowane było ponowną rejestracją tej osoby jako bezrobotnej we właściwym urzędzie pracy.

Wyniki ankiet uczestników projektu

Zebrane w trakcie ewaluacji dane i opinie potwierdzają, że uczestnicy fazy testowania modelu CouveusePL są bardzo zadowoleni z możliwości korzystania ze wsparcia oferowanego przez inkubator.

Ankiety ewaluacyjne stanowiły załącznik do Umowy szkoleniowej zawieranej z uczestnikami projektu (umowa dwustronna) oraz z powiatowymi urzędami pracy (umowa trójstronna). Badanie ankietowe przeprowadzane było wśród uczestników projektu (odbiorców) po zakończeniu przez nich udziału w szkoleniu (otrzymaniu zaświadczenia o ukończeniu szkolenia) i miało na celu zebranie opinii 7 Podopiecznych „CouveusePL” na temat szkolenia, w którym uczestniczyli w ramach inkubatora „CouveusePL”. Zestawienie wyników badania obrazuje tabela 1:

Tabela 1. Zestawienie wyników ankiet – odbiorcy.

Treść pytania	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Czy Szkolenie przygotowało Panią/Pana w dostatecznym stopniu do prowadzenia własnej działalności gospodarczej?	5	2	-	-
Czy Szkolenie w zakresie nastawionym na zwiększanie kompetencji, obejmującym teoretyczne wykłady grupowe, zajęcia indywidualne z Trenerem/Doradcą oraz specjalistyczne zajęcia zawodowo branżowe było wystarczające/adekwatne do Pani/Pana potrzeb?	6	-	1	-
Czy Szkolenie, w zakresie przygotowania biznes planu było wystarczające/adekwatne do Pani/ Pana potrzeb?	6	1	-	-
Czy Szkolenie w zakresie testowania/praktycznego rozwijania własnej działalności gospodarczej było wystarczające/adekwatne do Pani/Pana potrzeb?	6	1	-	-
Czy uzyskana wiedza/doświadczenie będą Pani/Pana zdaniem pomocne w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej w rzeczywistości	6	1	-	-

Treść pytania	Zdecydowanie dobra	Raczej dobra	Raczej słaba	Zdecydowanie słaba
Jaka Pani/Pana zdaniem była organizacja szkolenia?	3	4	-	-
Jak Pani/Pan ocenia prowadzącego Szkolenie Trenera/Doradcę?				
fachowość	6	1	-	-
komunikatywność	6	1	-	-
zaangażowanie	6	1	-	-

Uczestnicy badania poproszeni o wskazanie stopnia w jakim szkolenie przygotowało ich do prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej wskazywali, iż szkolenie „CouveusePL” zdecydowanie okazało się pomocne dla większości respondentów. Przeważały opinie, iż szkolenie „CouveusePL” było prowadzone w sposób rzetelny, poruszało najważniejsze dla uczestników aspekty co pozwoliło w ich ocenie należycie przygotować się do roli samodzielnego przedsiębiorcy. Jeden z uczestników wyraził zdanie, iż faktyczną przydatność tego szkolenia będzie można ocenić po rozpoczęciu swojej działalności gospodarczej.

Szkolenie nastawione na zwiększanie kompetencji, obejmujące teoretyczne wykłady grupowe, zajęcia indywidualne z Trenerem/Doradcą oraz specjalistyczne zajęcia zawodowo-branżowe było dla większości osób adekwatne do ich potrzeb i odpowiadało na ich indywidualne pytania. W odczuciu jednej z osób zakres zajęć branżowych okazał się niewystarczający. Pojawiały się opinie, iż w programie szkolenia winna znaleźć się większa liczba godzin modułu dotyczącego aspektów księgowych. Wskazywano również, iż istotnym dla Podopiecznych inkubatora była możliwość udziału podczas szkolenia w targach branżowych.

Szkolenie w zakresie przygotowania biznes planu było dla wszystkich Podopiecznych inkubatora adekwatne do ich potrzeb. Po odbyciu tego modułu szkolenia potrafili bez problemów przygotować swoje własne biznes plany. Respondenci wskazywali, iż przeprowadzenie szkolenia z tego zakresu pomogło im jasno sprecyzować kierunek rozwoju swojego przedsięwzięcia.

Szkolenie w zakresie testowania i praktycznego rozwijania własnej działalności gospodarczej było w opinii respondentów zdecydowanie potrzebne. Podkreślali oni, iż testowanie pomysłu w sytuacji rynkowej pozwoliło poznać rynek i nauczyć kontaktów z klientami, motywowało do działania i pomogło im w uruchomieniu aktywności biznesowej, dostarczyło wiedzy praktycznej i pozwoliło sprawdzić popyt na swoje towary i usługi. W opinii Podopiecznych inkubatora liczba godzin przeznaczona na tę część szkolenia była wystarczająca.

Respondenci poproszeni o określenie czy wiedza i doświadczenie uzyskane na szkoleniu będą ich zdaniem pomocne w prowadzeniu ich własnej rzeczywistej działalności gospodarczej stwierdzili w większości, iż doświadczenia zdobyte podczas szkolenia w zdecydowany sposób pomogą im w prowadzeniu swojego indywidualnego przedsięwzięcia. W szczególności przydatna będzie wiedza z zakresu marketingu i zarządzania projektami. Zdaniem respondentów szkolenie pozwoliło im znaleźć zarówno swoje mocne i słabe strony, jak i mocne i słabe strony ich pomysłu, co skutkowało zmianą ich pierwotnych założeń. Wiedza uzyskana w trakcie szkolenia, przekazywana w ich opinii przez trenerów posiadających

praktykę, oraz doświadczenie wynikłe z testowego świadczenia swoich usług motywowało ich do dalszego działania, pozwoliło uwierzyć w swój pomysł na siebie.

Podopieczni inkubatora w odpowiedzi na pytanie czy udział w szkoleniu pozwolił dowiedzieć się im więcej o sobie, czy też o swoim pomysle na działalność gospodarczą wskazali w większości, iż dzięki uczestnictwu w szkoleniu zidentyfikowane zostały ich mocne i słabe strony oraz mocne i słabe punkty ich pomysłów biznesowych. Ugruntowali oni podczas szkolenia przekonanie, iż ich pomysł ma realną szansę sukcesu rynkowego. W odczuciu jednej z osób jej udział w szkoleniu nie miał większego wpływu na stan jej wiedzy o sobie, swoich umiejętnościach, czy deficytach.

Respondenci pytani o poprawność organizacji szkolenia ocenili, iż była ona „raczej dobra” i „zdecydowanie dobra”. Zajęcia odbywały się punktualnie, a Trenerzy/Doradcy przedstawiali zagadnienia w sposób jasny i przejrzysty. Z Podopiecznymi inkubatora utrzymywany był częsty kontakt mailowy, telefoniczny. Materiały szkoleniowe zawierały potrzebne informacje. Jedna z osób wskazała, iż w programie szkolenia winno zostać przewidziane więcej godzin szkolenia indywidualnego, a mniej szkolenia grupowego.

Oceny wystawione przez Podopiecznych inkubatora Trenerom/Doradcom szkolenia były w większości zdecydowanie dobre. Uznanie respondentów budziło wielkie zaangażowanie w ich sprawy i empatia zwłaszcza jednego z doradców inkubatora. W ich opinii: „na doradcę można było liczyć zawsze i zwrócić się do niego z każdym problemem”. Z uwagi na jasne i precyzyjne komunikaty przekazywane przez Trenerów/Doradców komunikacja pomiędzy Podopiecznymi inkubatora, a ich trenerami/doradcami nie nastroczała żadnych trudności.

Uczestnicy badania poproszeni o wypowiedź na temat mocnych i słabych stron szkolenia wskazywali:

- jako mocne strony: szkolenie indywidualne w ramach, którego konsultowali oni swoje konkretne problemy; wsparcie dodatkowe zapewnione przez doradców umożliwiające Podopiecznym inkubatora obecność na imprezach wystawienniczych; możliwość praktycznego przetestowania swojego pomysłu biznesowego; pozytywne nastawienie doradców wobec swoich Podopiecznych;
- jako słabe strony: zbyt dużą ilość biurokracji i procedur związanych ze szkoleniem; zbyt długi czas szkoleń grupowych; mniejszą niż pozostałe przydatność modułów dotyczących zagadnień księgowych (wskazanie 1 uczestnika), zagadnień związanych z asertywnością i komunikacją (wskazanie 1 uczestnika).

W ankietach pojawiły się sygnały, że utrudnieniem w korzystaniu z usług Couveuse była nadmierna biurokratyzacja. Niemniej jednak należy wziąć pod uwagę, że wynikała ona z faktu realizacji projektu ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, charakteryzującego się wysokim stopniem skomplikowania procedur i ich dużą liczbą. W tym wypadku nie była zatem możliwa rezygnacja z prowadzenia szerokiej i szczegółowej dokumentacji realizowanych procedur oraz ścieżek decyzyjnych, w szczególności mających związek ze zobowiązaniami finansowymi.

W opinii Trenerów/Doradców - mimo, iż wcześniej uczestnicy projektu się nie znali – osoby te nauczyły się współpracować dążąc do osiągnięcia własnych celów, wymieniać doświadczenia, wzajemnie się wspierać w trudnych sytuacjach. Promowanie kultury przedsiębiorczości, ale również stworzenie platformy wzajemnego wsparcia było również jednym z celów działalności CouveusePL.

Ważnym czynnikiem decydującym o skuteczności udzielanego wsparcia jest poziom motywacji uczestników. Model CouveusePL nie zakłada biernego udziału w szkoleniach, ale wymaga od uczestnika bardzo dużej ilości samodzielnej pracy, oczywiście pod kierunkiem i ze wsparciem trenera/doradcy. Respondenci wskazują, że takie samodzielne poszukiwanie rozwiązań oraz możliwość faktycznego zderzenia pomysłu na biznes z rynkiem – stanowiło dla nich istotną wartość. Szkolenia w zakresie praktycznego rozwijania własnej działalności gospodarczej było adekwatne do potrzeb uczestników: *„Mogłam sprawdzić popyt na moje towary”, „Szkolenie pozwoliło mi poznać rynek, nauczyło mnie kontaktów z klientami”, „Szkolenie pomogło mi znaleźć zarówno moje mocne jak i słabe strony mojego pomysłu. Niektóre z pierwotnych założeń zostały ulepszone”*.

Należy przy tym zauważyć, że samodzielne prowadzenie działalności gospodarczej wymaga silnej motywacji, a zatem kierowanie wsparcia do osób z niskim poziomem motywacji jest niecelowe.

ODPOWIEDZI

Szczegółowe odpowiedzi na zadane w ankiecie pytania przedstawiały się następująco:

1. Czy Szkolenie przygotowało Panią/Pana w dostatecznym stopniu do prowadzenia własnej działalności gospodarczej?

Odpowiedzi:

Zostałam przygotowana w dostatecznym stopniu.

Przeszedłem dużą ilość szkoleń, otrzymałem wiele cennych, praktycznych wskazówek.

Ponieważ szkolenia obejmowały najważniejsze aspekty i były prowadzone w sposób rzetelny.

Wsparcie doradcze było na najwyższym poziomie.

Dużo się dowiedziałam na temat prowadzenia działalności

Sądzę, że tak naprawdę okaże się to dopiero przy wprowadzaniu teorii w praktykę.

Szkolenie teoretyczne raczej nie, szkolenie praktyczne i zajęcia z doradcą raczej tak.

2. Czy Szkolenie w zakresie nastawionym na zwiększanie kompetencji, obejmującym teoretyczne wykłady grupowe, zajęcia indywidualne z Trenerem/Doradcą oraz specjalistyczne zajęcia zawodowo branżowe było wystarczające/adekwatne do Pani/Pana potrzeb?

Odpowiedzi:

Zajęcia zarówno grupowe jak i indywidualne dawały mi odpowiedź na każde pytanie i oto chodziło.

Wszystkie szkolenia i doradztwo były prowadzone profesjonalnie przez odpowiednio wykwalifikowanych ludzi.

Tak, ponieważ wszystkie były prowadzone w taki sposób, aby uzupełnić wiedzę każdej osoby indywidualnie.

Otrzymałem zawsze wyczerpujące odpowiedzi na wszystkie wątpliwości.

Chociaż mogło być więcej księgowości rozliczania i prowadzenia księgi.

Nie zostałam skierowana na specjalistyczny kurs branżowy co było przewidziane na początku projektu.

Jestem bardzo zadowolona ze szkolenia branżowego (pożłotnictwo) oraz możliwości uczestnictwa w targach branżowych (Sacro Silesia, Jarmark Katowicki).

3. Czy Szkolenie, w zakresie przygotowania biznes planu było wystarczające/adekwatne do Pani/ Pana potrzeb?

Odpowiedzi:

Szybko, zwięźle i na temat, duży plus dla doradców.

Biznes plan udało mi się napisać bez większych problemów.

Ponieważ informacje były pełne i przystępne dla mnie.

Każdego tygodnia mogłem korzystać z rad doradców.

Szkolenie było wystarczające i bardzo pomocne – zwłaszcza pomoc pana Zarębskiego.

Biznes plan został przygotowany bez problemów.

Szkolenie w zakresie przygotowywania biznes planu w pełni zaspokoiło moje potrzeby i jasno sprecyzowało kierunek rozwoju mojej działalności.

4. Czy Szkolenie w zakresie testowania/praktycznego rozwijania własnej działalności gospodarczej było wystarczające/adekwatne do Pani/Pana potrzeb?

Odpowiedzi:

Szkolenia jakie odbyłam w ramach testowania działalności dostarczyły mi większej wiedzy praktycznej, co niewątpliwie jest bardzo potrzebne w mojej pracy.

Testowanie było potrzebne, odbyło się w wystarczającej liczbie godzin.

Ponieważ pozwoliło mi poznać rynek i nauczyło mnie kontaktów z klientami.

Motywowowało mnie ono do działania i pomogło mi w rozruchu i nawiązaniu pierwszych kontaktów.

Mogłam sprawdzić popyt na moje towary.

Była to praca własna nad produktem i czas ten został przeze mnie maksymalnie wykorzystany.

Zdecydowanie było potrzebne z uwagi na możliwość sprawdzenia zapotrzebowani potencjalnych klientów.

5. Czy uzyskana wiedza/doświadczenie będą Pani/Pana zdaniem pomocne w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej w rzeczywistości?

Odpowiedzi:

Już w trakcie testowania widzę, że doświadczenie jakie nabywam z każdym dniem, pracuje, a będzie jeszcze lepiej.

Wiedza i doświadczenie, które zdobyłem są adekwatne do potrzeb prowadzenia mojego typu działalności.

Ponieważ wiele trenerów opierało się na własnych doświadczeniach.

Przedemną wiele stresu w podejmowaniu decyzji i dzięki szkoleniu znam odpowiedzi na wiele pytań.

Wiedza będzie pomocna w prowadzeniu działalności.

W szczególności przydatna będzie wiedza z zakresu marketingu i zarządzania projektami.

Uzyskana wiedza i doświadczenie umożliwiają realizację planu własnej działalności gospodarczej.

6. Czego Pani/Pan dowiedziała się o sobie więcej jak również o swoim pomysle na działalność gospodarczą w ramach Szkolenia?

Odpowiedzi:

Dowiedziałam się i utwierdziłam w przekonaniu, że warto spełniać swoje marzenia.

Szkolenie pozwoliło mi znaleźć mi zarówno moje mocne jak i słabe strony, jak i mojego pomysłu. Niektóre z pierwotnych założeń zostało ulepszonych.

Dowiedziałam się, że moją mocną stroną są negocjacje, a mój pomysł jest pozytywnie odbierany przez środowisko.

Dowiedziałem się tego, że mam faktycznie dobre pomysły i muszę nauczyć się je realizować.

Dowiedziałam się, że mój pomysł się sprawdzi.

Dowiedziałam się jakie są mocne i słabe strony mojego projektu.

Właściwie to nic nowego.

7. Jaka Pani/Pana zdaniem była organizacja szkolenia?

Odpowiedzi:

Szkolenia w terminie, prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę, pomoc mailowa oraz telefoniczna po szkoleniu, co jest ogromnym plusem.

Zajęcia zawsze odbywały się punktualnie, w jasny i przejrzysty sposób.

Szkolenia odbywały się zwykle punktualnie i zawsze były przygotowane materiały szkoleniowe.

Zawsze otrzymałem szybkie informacje.

Kilka małych niedociągnięć.

Szkolenie powinno obejmować więcej godzin z doradcą, a mniej z tematyki ogólnej.

Nie mam uwag.

8. Jak Pani/Pan ocenia prowadzącego Szkolenie Trenera/Doradcę?

Odpowiedzi:

Same plusy, świetni doradcy z takimi warto pracować.

Doradztwo indywidualne było zawsze na wysokim poziomie. Na doradcę można było liczyć zawsze i zwrócić się do niego z każdym problemem.

Doradcy mocno angażowali się w moje problemy i zawsze byli gotowi służyć radą i pomocą.

Miałem do czynienia z dwoma doradcami. Zdecydowanie mocno wyróżnił się Artur Zarębski swoją aktywnością oraz fachowością. P. Beata również dobrze się spisała.

Wszyscy byli bardzo pomocni, jednak p. Zarębski pomógł najwięcej.

Prowadzącego szkolenie doradcę oceniam jako fachowego i znającego się na tematach branżowych, marketingowych. Bardzo duża pomoc i zaangażowanie ze strony doradcy, jasna i precyzyjna komunikatywność.

9. Ewentualne Pani/Pana uwagi na temat Szkolenia:

Odpowiedzi:

Mocne strony:

Systematyczność punktualność, rzetelność, pozytywne nastawienie, ogromna pomoc.

Doradztwo indywidualne, szkolenia branżowe, możliwość testowania działalności.

Możliwość przetestowania działalności.

Przejrzystość, nastawienie na rozwiązywanie problemów uczestnika, otwartość.

Wsparcie ze strony doradcy i możliwość uczestnictwa w wydarzeniach typu targi.

Możliwość przetestowania pomysłu w praktyce. Indywidualne podejście do pomysłu na działalność.

Słabe strony:

Brak

Niektóre teoretyczne wykłady grupowe były mniej istotne dla mojej działalności lub niewiele pomogły (wykłady z księgowości).

Duża ilość biurokracji i procedur związanych ze szkoleniem.

Za dużo godzin tematyki ogólnej takich jak asertywność, komunikacja.

Zbyt długi czas szkoleń teoretycznych.

B. Ocena potencjału wdrożeniowego modelu CouveusePL

Ocena potencjału wdrożeniowego modelu oparta została w oparciu o analizę porównawczą przeprowadzoną na potrzeby badania oraz w oparciu o materiał zebrany w trakcie badań jakościowych.

Analiza porównawcza produktu finalnego

Celem analizy jest udzielenie odpowiedzi na pytania:

1. Czy model CouveusePL wyróżnia się w zakresie grupy docelowej spośród istniejących metod inkubowania działalności gospodarczej? Jeśli tak – to w jaki sposób? Czy model CouveusePL adekwatnie i skutecznie wspiera grupę docelową w rozwiązywaniu jej problemów?
2. Czy metodologia CouveusePL wyróżnia się spośród metodologii inkubowania działalności gospodarczych? Jeśli tak – to w jaki sposób? Co wyróżnia tę metodologię? Czy zastosowana metodologia CouveusePL przyczynia się do bardziej adekwatnego i skutecznego rozwiązywania problemów grupy docelowej?

Dane do analizy porównawczej obejmują:

1. Dokumentację dotyczącą działania inkubatora CouveusePL – podręcznik wraz z załącznikami, dokumentacja zgromadzona przez realizatorów projektu.
2. Dokumentacja dotycząca innych metod inkubowania działalności gospodarczych – publikacje książkowe, opisy usług świadczonych przez inkubatora na stronach internetowych, regulaminy działalności inkubatorów.
3. Informacje pozyskane od Trenerów/Doradców CouveusePL oraz członków Grupy Roboczej w ramach wywiadów indywidualnych.

Grupa docelowa

Model inkubacji, opracowany w innowacyjnym projekcie CouveusePL jest skonstruowany na potrzeby jednej grupy docelowej – osób bezrobotnych, zarejestrowanych w urzędach pracy i jako taki - jest jedynym modelem inkubacji działalności gospodarczej, specyficznym dla tej grupy docelowej.

Wszystkie inne, niżli CouveusePL inkubatory, w których osoby bezrobotne mogłyby teoretycznie skorzystać ze wsparcia wymagają zmiany statusu tych osób, czyli zgłoszenia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Skutkować to będzie wyrejestrowaniem osoby bezrobotnej, a co za tym idzie pozbawieniem jej związanych z tym świadczeń.

Sytuacja ta dotyczy także inkubatorów akademickich, jako że gdyby nawet taki inkubator zaakceptował osobę bezrobotną do wsparcia, to zawarcie przez taką osobę jakiegokolwiek umowy cywilnoprawnej z inkubatorem wymagałoby zgłoszenia jej zawarcia do PUP, skutkującego skreśleniem tej osoby z rejestru.

Możliwość przetestowania pomysłu na własną działalność gospodarczą jest kluczową cechą modelu CouveusePL w odniesieniu do osób bezrobotnych. Osoby te bowiem, rozpoczynając działalność gospodarczą podejmują duże ryzyko, związane z tym, że – upraszczając – rezygnują z pobierania zasiłków na rzecz płacenia składek na ZUS i to w sytuacji, kiedy przyszłe przychody z własnej działalności są niepewne. Niepewność co do przychodów generuje ryzyko, które skutecznie zniechęca wiele osób bezrobotnych do podjęcia własnej działalności.

Powszechnie stosowane przez PUP-y dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej nie są związane z żadną formą inkubacji. Nie można do niej zaliczyć powszechnie oferowanych szkoleń z prowadzenia działalności gospodarczej i tworzenia biznes planów, które organizowane są dla osób bezrobotnych, zainteresowanych otrzymaniem takiej dotacji.

Doświadczenia z fazy testowania wskazują na bardzo wysoką skuteczność wypracowanego w ramach CouveusePL podejścia. Z informacji zgromadzonych przez realizatorów projektu wynika, że wszyscy uczestnicy i uczestniczki projektu prowadzą działalność gospodarczą i osiągają przychody. Część z wyinkubowanych działalności rozwija się bardzo dynamicznie, o czym świadczą m. in. materiały zamieszczone na ich stronach internetowych czy informacje pozyskane przez Trenerów/Doradców od klientów tych firm.

Podsumowując, wyniki testowania modelu CouveusePL wskazują na wysoką skuteczność oferowanego wsparcia, które dzięki elastycznemu i zindywidualizowanemu podejściu jest adekwatne do potrzeb uczestników.

Metodologia CouveusePL

Kluczową cechą inkubatora w formie opracowanej w projekcie CouveusePL, odróżniającą ją od przytłaczającej większości działających w Polsce inkubatorów jest możliwość przetestowania działalności gospodarczej jeszcze przed jej rozpoczęciem. W typowych inkubatorach nie sposób tego zrobić, przyjmowane do inkubacji są bowiem tylko firmy, które już rozpoczęły działalność. Preinkubacja występuje w Polsce zasadzie tylko w inkubatorach akademickich, jednak CouveusePL w zaproponowanej formie cechuje znacznie większa intensywność i różnorodność wsparcia.

Intensywne i zindywidualizowane wsparcie dla potencjalnych przedsiębiorców jest następnym wyróżnikiem CouveusePL na tle innych inkubatorów. Usługi większości inkubatorów działających na rynku streszczają się z reguły do wynajmu powierzchni (nie zawsze tanio) dla nowo założonych przedsiębiorstw oraz oferowaniu prostych usług

biurowych (sekretariat, odbiór poczty, dostęp do Internetu, możliwość wynajęcia sali na spotkanie biznesowe itp.). Tylko część inkubatorów oferuje dodatkowe usługi; z reguły są to usługi księgowe, prawne lub/i bardzo podstawowe doradztwo biznesowe dla nowo założonych firm.

Indywidualne wsparcie doradczo-szkoleniowe w CouveusePL dostosowywane jest do sytuacji, zmieniającej się w trakcie testowania pomysłu na biznes. Jest to ważne, ponieważ przytłaczająca większość biznes planów start-upów okazuje się co najmniej w części nie trafiona i wymaga modyfikacji. Indywidualizacja i elastyczne dostosowywanie wsparcia do potrzeb osób inkubowanych jest następnym wyróżnikiem modelu CouveusePL.

Dzięki temu model inkubacji CouveusePL bliski jest innowacyjnemu podejściu do inkubacji start-upów, zaprezentowanemu w opublikowanej w 2012 roku książce „The Startup Owner’s Manual”, której autorami są Steve Blank i Bob Dorf. W obu tych podejściach kluczowe jest testowanie modelu biznesowego na rynku i jednocześnie doskonalenie go w miarę testowania. Na dzień dzisiejszy nie istnieją w Polsce inkubatory działające według modelu opisanego w wymienionym manualu.

Dla pogłębienia analizy dostępnych obecnie na rynku metod i narzędzi wspierania procesów uruchamiania działalności gospodarczych zebrano również informacje od Trenerów/Doradców oraz członków Grupy Roboczej. Ich opinie są ważne, gdyż są to wysokiej klasy specjaliści w swoich dziedzinach, dysponujący wiedzą i doświadczeniem w zakresie metod i narzędzi pre-inkubacji i inkubacji nowych firm. Po drugie są to osoby, które aktywnie uczestniczyły w testowaniu wypracowanych narzędzi. Mogą one zatem wniesić cenne informacje z zakresu praktycznego wykorzystania modelu wspierania procesów tworzenia nowych mikroprzedsiębiorstw.

Jak podkreślali respondenci, uważają oni pomysł CouveusePL za bardzo trafny. W szczególności doceniają możliwość przetestowania działalności gospodarczej bez ryzyka utraty statusu osoby bezrobotnej. *„Rozwiązanie to pozwala na zmniejszenie podstawowych barier zarówno ze strony osób zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej jak i może przyczynić się do większej efektywności w walce z bezrobociem ze strony urzędów pracy”.*

Jednocześnie respondenci podkreślali ograniczenia modelu CouveusePL związane z adresatami wsparcia, jak i jego kosztami. *„Pomysł modelu typu CouveusePL uważam za dobre rozwiązanie. Nie jest to uniwersalna innowacja do rozwiązywania wszystkich problemów z bezrobociem, ale wg mnie sprawdzi się jako narzędzie dla ludzi przedsiębiorczych, z pomysłem na siebie i swoją działalność.”* I jeszcze druga wypowiedź odnosząca się do kosztów działalności inkubatora: *„Mimo, iż nie jest najtańszym sposobem walki z bezrobociem, to na pewno będzie dawał trwałe rezultaty”.*

C. Analiza potencjału wdrożeniowego modelu CouveusePL w oparciu o przyjęte kryteria ewaluacji

Kryterium efektywności

Kryterium efektywności rozumiane jest jako ocena kosztów wprowadzenia modelu CouveusePL (stosunek nakładów do rezultatów). Kryterium dotyczy szacunkowych kosztów związanych z wprowadzeniem do praktyki proponowanego rozwiązania oraz z jego stosowaniem w stosunku do zakładanych efektów wykorzystania produktu.

Koszty opracowania modelu działania inkubatora typu Couveuse obejmowały profesjonalne przygotowanie planów procesów, schematów organizacyjnych, procedur i instrukcji i wymagały zaangażowania wysokiej klasy ekspertów z różnych dziedzin. Rezultatem jest wysokiej jakości narzędzie służące do wsparcia procesów inkubowania i testowania pomysłów na działalność gospodarczą. Oczywistym jest, że im w większym stopniu uda się wdrożyć model CouveusePL jako narzędzie działania klasycznych inkubatorów i im częściej model ten będzie wykorzystywany w przyszłości, tym wyższa będzie efektywność projektu, w szczególności w odniesieniu do kosztów opracowania tego rozwiązania.

Model może być wykorzystywany nieodpłatnie przez docelowych użytkowników, niemniej jednak uruchomienie i prowadzenie inkubatora typu CouveusePL będzie się wiązać z poniesieniem dodatkowych kosztów.

Będą to z jednej strony koszty personelu świadczącego usługi w inkubatorze, a z drugiej strony koszty utrzymania niezbędnej infrastruktury, wykonania usług zewnętrznych itp. Do samego uruchomienia inkubatora konieczne będzie poniesienie nakładów początkowych. Na podstawie doświadczeń zebranych w ramach wdrażania inkubatora CouveusePL, realizatorzy projektu oszacowali:

- nakłady początkowe (wyposażenie stanowisk pracy, nakłady związane z tworzeniem zespołu CouveusePL, promocją usług itp.) – w wysokości 63.150 zł,
- roczne koszty działalności inkubatora (wynagrodzenie personelu, w tym trenerów-doradców, koszty utrzymania pomieszczeń, koszty eksploatacyjne, usług zlecanych na zewnątrz) – w wysokości 308.940 zł.

Jednocześnie przyjęto, że obciążenie pracą Trenera/Doradcy pozwala mu na prowadzenie w skuteczny i efektywny sposób jednocześnie 5 osób. Równocześnie wyszacowano przeciętny okres przygotowania wsparcia na ok. 6 miesięcy.

Z przedstawionych wyżej założeń wynika, że dla inkubatora zatrudniającego 2 trenerów-doradców efektem jego działania będzie wsparcie około 20 osób rocznie. Biorąc pod uwagę oszacowane wyżej koszty działalności inkubatora (ok. 310 tys. zł rocznie) koszty wsparcia jednej osoby to około 15.500 zł.

Należy zatem zauważyć, że koszt wsparcia klienta przez CouveusePL jest stosunkowo wysoki, co wynika z:

- konieczności zatrudnienia wysokiej klasy specjalistów, przede wszystkim posiadających praktyczne doświadczenia w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej (a tym samym oczekujących wyższego wynagrodzenia),
- silnie zindywidualizowanych usług skutkujących długim okresem pracy „jeden na jeden” (Trener/Doradca inkubatora – klient).

W związku z powyższym należy stwierdzić, że:

- głównym źródłem finansowania działalności Couveuse (w tym zarówno nakładów początkowych jak i działalności operacyjnej) muszą być środki publiczne przeznaczone na finansowanie działań, których celem jest aktywizacja zawodowa osób defaworyzowanych na rynku pracy,
- procesy wsparcia mogą być finansowane z funduszy UE przeznaczonych na realizację przedsięwzięć o tak zdefiniowanych celach. Należy tutaj podkreślić, że realizatorzy projektu zadbali o wpisanie inkubacji z wykorzystaniem metodologii CouveusePL do Krajowej Polityki Rozwoju Ekonomii Społecznej. W dokumencie tym wprost zapisano, że jednym z narzędzi wykorzystywanych przez Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) powinny być narzędzia „inkubacji i pre-inkubacji oraz otwierania przedsiębiorstwa „na próbę” w ramach inkubacji” (Działanie III.3 pkt. 2, str. 71). Otwiera to możliwości pozyskiwania środków na działalność CouveusePL ze środków UE w następnej perspektywie programowania.

Przy analizie efektywności modelu CouveusePL należy rozpatrywać problem bezrobocia w szerszym kontekście, czyli kosztów zaniechania działań wspierających rozpoczynanie działalności gospodarczej. Koszty społeczne pozostawiania bez zatrudnienia (konieczność wypłacania zasiłków z PUP lub OPS, ponoszenia kosztów stosowania instrumentów aktywizujących, ubezpieczenia zdrowotnego/społecznego płaconych przez urzędy pracy) są bardzo wysokie. Mogą one być do pewnego stopnia ograniczane, jeśli podejmie się działania wspierające tworzenie przez osoby bezrobotne lub zagrożone bezrobociem swoich miejsc pracy. Z tej perspektywy ocena efektywności finansowej modelu CouveusePL jest wysoka i narzędzia te powinny być wykorzystywane przez publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy.

Kryterium użyteczności

Kryterium użyteczności rozumiane jest jako łatwość zastosowania wypracowanych rozwiązań przez docelowych użytkowników.

Zgodnie z ocenami użytkowników – przedstawicieli instytucji potencjalnie mogących korzystać z narzędzi CouveusePL – podręcznik tworzenia i prowadzenia inkubatorów CouveusePL jest materiałem wysokiej jakości. Podręcznik napisany jest w sposób zrozumiały,

nie zawiera trudnych, naukowych czy technicznych pojęć (*Podręcznik jest zrozumiały, dobrze się go czyta*”).

Co równie istotne - w odczuciu użytkowników treść podręcznika w kompletny sposób opisuje sposób prowadzenia Couveuse. Wszystkie niezbędne procedury są dokładnie opisane w podręczniku. Wysoko oceniono jego walory instruktażowe, szczegółowe opisy wymagań, wzory dokumentów do bezpośredniego wykorzystania, szacunki nakładów finansowych.

Jednakże respondenci wskazywali również na możliwości udoskonalenia podręcznika. Ze względu na obszerność materiału przydatne byłoby skrócenie jego treści, ale – co wyraźnie zastrzegano – nie należy skracać treści mających charakter instruktażowy (stanowiących główny walor podręcznika). Można natomiast ograniczyć, bądź zrezygnować z opisów, które nie niosą treści instruktażowych.

W ocenie respondentów produkt finalny nie jest skomplikowany, ale istotnym warunkiem powodzenia całego przedsięwzięcia jest kompetentna, dobrze przygotowana i bardzo zaangażowana kadra inkubatora (zespół Trenerów/Doradców). Jest to z pewnością jeden z kluczowych – o ile nie najważniejszy – czynnik sukcesu, stanowiący duże wyzwanie dla organizacji, które są zainteresowane prowadzeniem takiego inkubatora. W wielu wypadkach konieczne będzie uzupełnienie braków kadrowych, tak aby zapewnić realizację usług przez osoby spełniające opisane w Podręczniku wymogi kwalifikacyjne, przede wszystkim wynikające z praktycznego doświadczenia w prowadzeniu przedsiębiorstw. Przy czym należy zauważyć, że - jak opisano w rozdziale 5.2 Podręcznika - nawet kandydatów spełniających wymogi kwalifikacyjne należy przeszkolić w zakresie metodyki CouveusePL oraz przygotować do pracy z osobami bezrobotnymi (szacowany czas szkolenia – 42 godziny). Udział personelu zaangażowanego w wypracowanie, a następnie testowanie modelu CouveusePL jest tutaj niezbędny dla zapewnienia poprawności stosowania tego narzędzia.

Kolejnym aspektem użyteczności jest skala zmian prawnych i/lub organizacyjnych, niezbędnych do wdrożenia produktu. Warunkiem niezbędnym do prowadzenia inkubatora CouveusePL jest możliwość prowadzenia działalności gospodarczej w obszarach odpowiadających inkubowanym firmom. W przypadku publicznych służb zatrudnienia, bezpośrednie wdrożenie modelu CouveusePL nie jest zatem możliwe, gdyż jednostki te nie prowadzą działalności gospodarczej.

Nie wydaje się również możliwe w krótkiej perspektywie czasowej - wprowadzenie w polskim prawodawstwie tak daleko idących zmian jak to miało miejsce w przypadku umowy CAPE we Francji. Z tego względu należy mieć świadomość istnienia ograniczeń możliwości bezpośredniego wykorzystania opracowanego narzędzia przez instytucje publiczne.

Należy jednak podkreślić, że obecny kształt Ustawy o Promocji Zatrudnienia i Instytucjach Rynku Pracy nie wyklucza finansowania tak zaawansowanych i zróżnicowanych usług szkoleniowych jakimi są szkolenia CouveusePL. W takiej sytuacji, wdrożenie modelu przez urząd pracy polegać będzie na nawiązaniu współpracy z instytucją zewnętrzną (zarejestrowaną w Rejestrze Instytucji Szkoleniowych), posiadającą odpowiednie kompetencje i doświadczenie w prowadzeniu szkoleń mających na celu pre-inkubowanie

działalności gospodarczych. Pewnego rodzaju wyzwaniem będzie tutaj zapewne sformułowanie odpowiedniego katalogu kryteriów jakościowych oceny ofert. Stanowczo należy stwierdzić, że kryteria wyboru wykonawców w żadnym wypadku nie powinny się streszczać do najniższej ceny.

Jeśli chodzi zaś o możliwości wdrożenia modelu CouveusePL przez jednostki spoza sektora finansów publicznych to wydaje się, że oprócz ewentualnego poszerzenia zakresu prowadzenia działalności gospodarczej adekwatnie do inkubowanych pomysłów biznesowych podmioty te nie powinny natrafiać na szczególne trudności natury prawnej. Warto również zaznaczyć, że do wykorzystania narzędzia jakim jest model CouveusePL nie jest niezbędne tworzenie odrębnych struktur organizacyjnych. Możliwe jest po prostu włączenie narzędzi oferowanych przez CouveusePL do codziennej praktyki wsparcia wybranych osób, przejawiających predyspozycje w kierunku przedsiębiorczości.

W każdym jednak wypadku wykorzystanie metod proponowanych przez CouveusePL wymagać będzie od potencjalnych użytkowników wydzielenia w swoich strukturach organizacyjnych przestrzeni, zasobów materialnych i przede wszystkim – zapewnienia dostępności odpowiednio przygotowanych zasobów ludzkich.

Kryterium trwałości

Kryterium trwałości rozumiane jest jako prawdopodobieństwo funkcjonowania produktu po projekcie.

Jak wykazano powyżej, narzędzie oferowane przez CouveusePL może być wykorzystywane w bezpośredni lub pośredni sposób przez różne organizacje i podmioty zaangażowane w działania dotyczące przeciwdziałaniu bezrobociu i wykluczeniu społecznemu. Opracowany model CouveusePL jest narzędziem kompleksowym i jako takie może być wdrażane w ramach specjalnie wydzielonych jednostek organizacyjnych, bądź też metody te mogą być używane w ramach organizacji świadczących różnorodne instrumentarium pracy z osobami bezrobotnymi i zagrożonymi bezrobociem. Wtedy istotne jest określenie warunków kwalifikacji osoby bezrobotnej do objęcia wsparciem metodami CouveusePL.

Rozpoczynająca się nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej, a co za tym idzie – dostępność środków EFS na działania związane z aktywizacją zawodową grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – stanowi z pewnością szansę na zapewnienie wykorzystywania metod CouveusePL przez większą liczbę podmiotów. Bezpośrednie zapisy w KPRES dotyczące wykorzystywania przez OWES metod rozpoczynania działalności gospodarczej „na próbę” w ramach inkubacji i pre-inkubacji mikroprzedsiębiorstw znacznie zwiększają możliwości szerszego zastosowania opracowanego narzędzia.

5. Podsumowanie

Analiza zebranego materiału badawczego oraz analiza porównawcza dostarczają przesłanek pozwalających na wysoką ocenę potencjału wdrożeniowego modelu CouveusePL. Uwzględniając wszystkie aspekty wyróżniające model CouveusePL spośród narzędzi inkubowania działalności gospodarczych, jak i diskutowane wyżej ograniczenia, można uznać, że jest to produkt w wysokim stopniu nowy, unikalny i praktyczny, na który istnieje duże zapotrzebowanie zarówno w grupie jego użytkowników, jak i odbiorców.

Model CouveusePL to wysoce zestandaryzowane, wysokiej jakości narzędzie przeznaczone do wykorzystania przez dobrze przygotowanych, posiadających praktyczne doświadczenie Trenerów/Doradców. Pozwala ono na zapewnienie dużego poziomu zindywidualizowania świadczonych usług, co w obszarze przedsiębiorczości ma kluczowe znaczenie. Elastyczne podejście do klienta CouveusePL pozwala na dostarczenie mu wartościowych informacji i porad, w celu przygotowania go do bieżącego podążania za potrzebami rynku.

Przeprowadzona analiza dostarcza dowodów pozwalających na sformułowanie wniosku, że model CouveusePL jest innowacyjnym produktem w skali całej Polski. Jest to kompleksowe narzędzie, które pozwala na adekwatne, skuteczne i efektywne wspieranie osób bezrobotnych, którzy planują rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Załączniki:

Nr 1 – Scenariusz wywiadu indywidualnego - wzór

Nr 2 – Opinia dotycząca modelu inkubatora typu couveuse - wzór

Nr 3 – Kwestionariusz ankiety - wzór

SCENARIUSZ WYWIADU INDYWIDUALNEGO

1. Przedstawienie się ewaluatora. Przedstawienie celów badania i roli wywiadu indywidualnego.

Wyjaśnienie sposobu wykorzystania danych.

2. Przedstawienie się użytkownika:

Czym się Pan / Pani zajmuje zawodowo? Jaka jest Pana / Pani rola w projekcie?

.....

.....

.....

OCENA PODRECZNIKA – MODELU DZIAŁANIA INKUBATORA TYPU COUVEUSE

Język podręcznika:

1. Czy podręcznik jest napisany w sposób zrozumiały? Czy dobrze się go czytało?

.....

.....

.....

2. Czy podręcznik nie zawierał trudnych, naukowych lub technicznych pojęć?

.....

.....

.....

Treść podręcznika:

1. Czy treść podręcznika jest odpowiednia? Czy samo przeczytanie podręcznika wystarczy do tego, by móc z powodzeniem prowadzić inkubator Couveuse?

.....

.....

.....

2. Czy jego treść była dostosowana do Pana/Pani oczekiwań, jako użytkownika modelu CouveusePL?

.....

.....

.....

3. Czy w treści podręcznika zabrakło istotnych informacji bądź omówienia ważnych aspektów, mających wpływ na możliwość prowadzenia inkubatora Couveuse?

.....

.....

.....

Objętość podręcznika:

1. Czy objętość podręcznika jest odpowiednia? Może powinien on być dłuższy lub krótszy? Czy można jego treść bardziej skondensować? Czy takie skrócenie, streszczenie treści na mniejszej liczbie stron byłoby pożądane?

.....

.....

.....

2. Może podręcznik powinien być bardziej szczegółowy? Czy były jakieś fragmenty tekstu, które Pana/Pani zdaniem powinny być omówione znacznie szerzej, w sposób bardziej dogłębny?

.....

.....

.....

3. A może powinien on być bardziej ogólny? Może jakieś fragmenty można by omówić bardziej skrótowo, bez zbędnych szczegółów?

.....

.....

.....

Wady podręcznika:

1. Czy podręcznik ma jakieś wady? Czego w nim zabrakło? Czy było w nim coś zbędnego? Czy należy go jakoś poprawić?

.....

.....

.....

Zalety podręcznika:

1. Co się Panu/Pani podoba w tym podręczniku? Co jest jego zaletą?

.....

.....

.....

Ogólna ocena podręcznika:

1. Jak ogólnie ocenia Pan/Pani podręcznik?

.....

.....

.....

2. Jaka ocenę, na skali ocen szkolnych od 1 do 6, wystawiłaby Pani temu podręcznikowi?

.....

.....

.....

3. Czy chciałby Pan/Pani przekazać coś autorom tego podręcznika?

.....

.....

.....

PYTANIA Z PERSPEKTYWY KRYTERIÓW EWALUACYJNYCH

Trafność:

1. Czy produkt finalny stanowi narzędzie rozwiązania problemów, z którymi borykają się instytucje przeciwdziałające bezrobociu?

.....

.....

.....

2. Co jest główna bolączka tych instytucji?

.....

.....

.....

3. Na ile produkt finalny rozwiąże problemy tych instytucji?

.....

.....

.....

Skuteczność:

1. Czy produkt finalny stanowi skuteczne narzędzie wsparcia osób podejmujących działalność gospodarczą?

.....

.....

.....

2. Czy dzięki produktowi finalnemu doradca wie jak pracować z osobą podejmującą działalność gospodarczą?

.....

.....

.....

3. Czy produkt finalny ułatwia indywidualizację pracy z osobą podejmującą działalność gospodarczą?

.....

.....

.....

4. Czy nowy sposób wsparcia jest narzędziem bardziej elastycznym od dotychczas stosowanych rozwiązań?

.....

.....

.....

5. Czy używanie metodologii Couveuse ogranicza ryzyko (ekonomiczne, finansowe, organizacyjne, prawne) dla osób podejmujących działalność gospodarczą?

.....

.....

.....

Efektywność:

1. Czy zgodzi się Pan/Pani z opinią, że produkt finalny nie wymaga od pracowników instytucji przeciwdziałających bezrobociu nadmiernych nakładów finansowych, czasowych, ludzkich?

.....

.....

.....

2. Czy przygotowanie zespołu do pracy z wykorzystaniem metodologii inkubatora Couveuse jest czasochłonne i pracochłonne?

.....

.....

.....

3. Czy produkt finalny jest efektywny, czyli czy nakłady jakie trzeba ponieść są opłacalne biorąc pod uwagę korzyści jakie on daje?

.....

.....

.....

Użyteczność:

1. Czy produkt finalny jest użytecznym narzędziem dla pracowników instytucji przeciwdziałających bezrobociu?

.....

.....

.....

2. Czy produkt finalny wspomaga ich w wyborze form wsparcia dla osób bezrobotnych?

.....

.....

.....

3. Czy używanie metodologii Couveuse usprawnia prace tych instytucji?

.....

.....

.....

Trwałość:

1. W jakim stopniu prawdopodobne jest dalsze funkcjonowanie produktu po zakończeniu finansowania Projektu?

.....

.....

.....

2. Czy produkt finalny jest skomplikowany?

.....

.....

.....

3. W jakim stopniu niezbędne są zmiany prawne / organizacyjne, aby wdrożyć produkt finalny w Pani / Pana instytucji?

.....

.....

.....

4. W jakim stopniu niezbędne są zmiany prawne / organizacyjne / inne, aby wdrożyć produkt finalny w innych instytucjach (u innych użytkowników)?

.....

.....

.....

5. Czy możliwe będzie dalsze użytkowanie narzędzi i metodologii Couveuse po tym, jak skończy się projekt?

.....

.....

.....

OCENA POTENCJAŁU WDROŻENIOWEGO PRODUKTU FINALNEGO

1. Jaki Pana/Pani zdaniem jest potencjał wdrożeniowy produktu finalnego? Czy inne instytucje i organizacje będą zainteresowane wdrożeniem tego produktu? Czy będą chciały go wdrożyć u siebie?

Czy będą potrafiły to zrobić? Co decyduje o potencjale wdrożeniowym tego produktu?

.....

.....

.....

2. Co może być największą przeszkodą we wdrożeniu tego produktu w instytucjach rynku pracy w całym kraju?

.....

.....

.....

3. Co jest mocna strona produktu, która może pomóc w jego powszechnym wykorzystaniu?

.....

.....

.....

OPINIA DOTYCZĄCA MODELU INKUBATORA TYPU COUVEUSE

Szanowni Państwo,

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o przedstawienie Państwa opinii na temat modelu inkubatora typu Couveuse. Prosimy o wypełnienie formularza i zostawienie go u obsługi spotkania lub odesłanie skanu na adres couveuse@swr.pl. Państwa opinia jest anonimowa.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „PI-PWP CouveusePL” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ANKIETA

1. Czy Szkolenie przygotowało Panią/Pana w dostatecznym stopniu do prowadzenia własnej działalności gospodarczej?

Zdecydowanie TAK

Raczej TAK

Raczej NIE

Zdecydowanie NIE

Proszę uzasadnić swoją odpowiedź:

.....

.....

2. Czy Szkolenie w zakresie nastawionym na zwiększanie kompetencji, obejmującym teoretyczne wykłady grupowe, zajęcia indywidualne z Trenerem/Doradcą oraz specjalistyczne zajęcia zawodowo branżowe było wystarczające/adekwatne do Pani/Pana potrzeb?

Zdecydowanie TAK

Raczej TAK

Raczej NIE

Zdecydowanie NIE

Proszę uzasadnić swoją odpowiedź:

.....

.....

3. Czy Szkolenie, w zakresie przygotowania biznes planu było wystarczające/adekwatne do Pani/ Pana potrzeb?

Zdecydowanie TAK

Raczej TAK

Raczej NIE

Zdecydowanie NIE

Proszę uzasadnić swoją odpowiedź:

.....

.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

4. Czy Szkolenie w zakresie testowania/praktycznego rozwijania własnej działalności gospodarczej było wystarczające/adekwatne do Pani/Pana potrzeb?

Zdecydowanie TAK

Raczej TAK

Raczej NIE

Zdecydowanie NIE

Proszę uzasadnić swoją odpowiedź:

.....

.....

5. Czy uzyskana wiedza/doświadczenie będą Pani/Pana zdaniem pomocne w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej w rzeczywistości?

Zdecydowanie TAK

Raczej TAK

Raczej NIE

Zdecydowanie NIE

Proszę uzasadnić swoją odpowiedź:

.....

.....

6. Czego Pani/Pan dowiedziała się więcej o sobie, jak również o swoim pomysle na działalność gospodarczą w ramach Szkolenia?

.....

.....

7. Jaka Pani/Pana zdaniem była organizacja szkolenia?

Zdecydowanie DOBRA

Raczej DOBRA

Raczej SŁABA

Zdecydowanie SŁABA

Proszę uzasadnić swoją odpowiedź:

.....

.....

8. Jak Pani/Pan ocenia prowadzącego Szkolenie Trenera/Doradcę?

FACHOWOŚĆ:

Zdecydowanie DOBRA

Raczej DOBRA

Raczej ZŁA

Zdecydowanie ZŁA

KOMUNIKATYWNOŚĆ:

Zdecydowanie DOBRA

Raczej DOBRA

Raczej ZŁA

Zdecydowanie ZŁA

ZAANGAŻOWANIE:

Zdecydowanie DOBRA

Raczej DOBRA

Raczej ZŁA

Zdecydowanie ZŁA

.....

.....

9. Ewentualne Pani/Pana uwagi na temat Szkolenia:

Mocne strony Szkolenia:

.....

.....

Słabe strony Szkolenia:

.....

.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

